

سوالات جغرافیای ایران

درس یکم پایه دهم

۱- جغرافیا را تعریف کنید.

جغرافیا علم بررسی روابط متقابل انسان و محیط است.

۲- به دست آوردن اطلاعاتی در مورد کره زمین چه کمکی به ما می کند؟

دانش ما از محیط پیرامون و سایر مکان ها افزایش یابد.

۳- نقش علوم مختلف مانند جغرافیا در بهبود زندگی بشر را توضیح دهید.

انسان در طول تاریخ تلاش کرده است که ناشناخته های جهان هستی را معلوم و با استفاده از علوم مختلف، وضع زندگی خود را بهبود بخشد. یکی از علوم که به جرأت می توان گفت از قدیمی ترین دانش های بشری به شمار می رود، جغرافیاست.

۴- واژه جغرافیا اولین بار توسط کدام دانشمند یونانی به کار برده شد؟

اراتوستن

۵- مفهوم لغوی جغرافیا را بنویسید.

جغرافیا شامل کلمات (GEO) زمین (و) (GRAPHY) ترسیم (می باشد یعنی ترسیم زمین).

۶- تعریف جغرافیا از نظر اراتوستن را بنویسید.

مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان

۷- اهمیت دانش جغرافیا را بنویسید.

جغرافیا آن قسمت از دانش بشری است که به انسان کمک می کند با ویژگی های طبیعی و انسانی و روابط بین آنها در محیط آشنا شود و از آنها در جهت بهبود زندگی خویش استفاده کند.

۸- ارتباط بین جغرافیا با سایر علوم را شرح دهید.

بین جغرافیا و سایر رشته‌ها ارتباط وجود دارد. جغرافیا با کمک گرفتن از سایر علوم به سؤالات خود پاسخ می‌دهد.

بنابراین برخی جغرافیا را پلی بین رشته‌های مختلف علوم می‌دانند که علوم طبیعی را به علوم انسانی پیوند می‌دهد.

۹- سه شاخه اصلی دانش جغرافیا را نام ببرید.

الف- جغرافیای طبیعی

ب- جغرافیای انسانی

پ- فنون جغرافیایی

۱۰- شاخه‌های اصلی جغرافیای طبیعی را نام ببرید.

الف- ژئومورفولوژی

ب- جغرافیای آب‌ها

پ- آب‌وهواشناسی

ت- جغرافیای خاک‌ها و....

۱۱- شاخه‌های جغرافیای انسانی را نام ببرید.

الف- جغرافیای جمعیت

ب- جغرافیای سیاسی

پ- جغرافیای اقتصادی

ت- جغرافیای شهری و....

۱۲- مهم‌ترین فنون جغرافیایی را نام ببرید.

الف- سنجش از دور

ب- سیستم اطلاعات جغرافیایی (gis)

پ- نقشه کشی یا کارتوگرافی

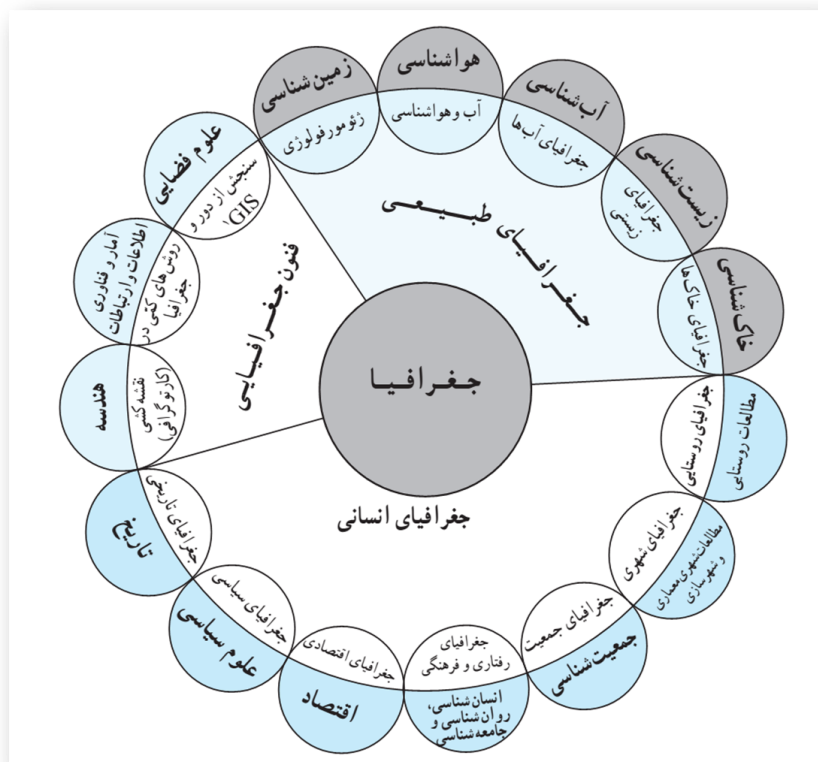
۱۳- هریک از شاخه های جغرافیا از کدام علم بهره می برد؟

ژئومورفولوژی (زمین شناسی)

آب و هوا شناسی (هواشناسی)

کارتوگرافی (هندسه)

جغرافیای سیاسی (علوم سیاسی)

۱۴- مفاهیم اساسی دانش جغرافیا را نام ببرید.

مکان و روابط انسان و محیط

۱۵- تعریف مکان را بنویسید.

بسیاری از فعالیت های انسان در جا و محل معینی انجام می شود. این جا و محل را مکان می نامند؛ به طور مثال: خانه، مزرعه، مدرسه و کارخانه هر کدام، مکان است.

۱۶- نحوه تغییر شکل مکان ها چگونه انجام می شود؟

در هر مکان، پدیده های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می پذیرند؛ به طور مثال یک روستا را در نظر بگیرید که خاک، آب، سرمایه و نیروی انسانی آن بر نوع اشتغال آن تأثیر می گذارد. این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان ها می شود.

۱۷- دو عامل مهم در جغرافیا را نام ببرید.

انسان و محیط

۱۸- محیط طبیعی متعادل است یا نامتعادل؟

متعادل

۱۹- انسان چگونه توانست تا از محیط خود بهر مند شود؟

با ورود انسان، زمینه های تغییر در محیط فراهم می شود. هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک میکند تا از محیط خود بهره مند شود.

۲۰- چه عواملی موجب گسترش دسترسی انسان بر محیط شود؟

در دهه های اخیر، فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد. فناوری های جدید، انسان را قادر به بهره برداری از اعماق زمین کرده و میزان دسترسی انسان را گسترش داده است.

۲۱- محیط جغرافیایی چیست و چگونه به وجود می آید؟

انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می شود.

۲۲- دو گونه عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی را بنویسید.

الف-درک توان ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها

ب-نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته ها

۲۳-چرا جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است؟

از آنجا که جغرافیا توان روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می کند، بنابراین شناخت توان ها و ظرفیت های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

۲۴-روش مطالعه در جغرافیا چیست؟

کلی نگری یا دید ترکیبی

۲۵-چرا روش مطالعه در جغرافیا کلی نگری یا ترکیبی است؟

زیرا اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یک دیگر عمل می کنند.

۲۶-اهمیت دید ترکیبی برای جغرافی دان را توضیح دهید.

دید ترکیبی به جغرافیدان کمک می کند تا به طور همه جانبه و جامع، پدیده ها را با تمام ویژگی های آن در یک مکان مورد مطالعه قرار دهد.

۲۷-اگر بخواهیم روستایی را با دید ترکیبی مطالعه کنیم باید به چه عواملی توجه کنیم؟

الف-میزان شیب روستا

ب-منابع آب سطحی و زیرزمین روستا

پ-وضعیت راه ها امکانات زیرساختی روستا

ت-وضعیت سیل خیزی و زلزله خیزی روستا و.....

درس دوم

۱- سوالات کلیدی در جغرافیا را نام ببرید.

کجا؟

چه چیزی؟

چرا؟

چه موقع؟

چه کسانی؟

چطور؟

۲- چه چیزی سبب شد تا انسان نسبت به ناشناخته‌ها آگاهی و شناخت پیدا کند؟

حس کنجکاوی انسان درباره جهان و زندگی و مسائل گوناگون آن سبب شده است که انسان تلاش کند نسبت به ناشناخته‌ها، آگاهی و شناخت پیدا کند. امروزه برای پاسخ به حس کنجکاوی و شناخت جهان، روش‌های علمی مختلفی وجود دارد.

۳- مراحل تحقیق و پژوهش در جغرافیا را به ترتیب نام ببرید.

۱- طرح سؤال و بیان مسئله

۲- تدوین فرضیه

۳- جمع‌آوری اطلاعات

۴- پردازش اطلاعات

۵- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

۴- نکات مهم در مورد طرح سوال و بیان مسئله توسط پژوهشگر چیست؟

۱- پژوهشگر برای دست یابی به شناخت و آگاهی از مسئله ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان کند.

۲- بهتر است صورت مسئله به شکل سؤالی، نوشته، و از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود.

۳- در این مرحله، پژوهشگر از خود می پرسد انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد؟

۴- نکته مورد توجه در این مرحله این است که پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است. او با این کار نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می کند و مهمتر از همه، پی می برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

۵- چرا فرضیه سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؟

زیرا فرضیه ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیتهایی جهت می دهد که قرار است انجام شود. پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه میکند.

۶- فرضیه های پژوهشگر به چه عوامی بستگی دارد؟

به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.

۷- مهم ترین منابع اطلاعاتی جغرافی دان را نام ببرید.

روش کتابخانه ای

روش میدانی

۸- روش کتابخانه ای چیست؟

این روش در تمامی پژوهش های علمی، مورد استفاده قرار می گیرد. در برخی از آنها تمام تلاش پژوهشگر در کتابخانه صورت می گیرد و در برخی دیگر، بخشی از پژوهش در آنجا انجام می شود.

۹- روش میدانی چیست؟

پژوهشگر در این روش برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به محیط بیرون برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات بپردازد. در واقع، او باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به میدان ببرد.

۱۰- مهم ترین ابزارها و روش های روش میدانی را نام ببرید.

پرسشنامه، مصاحبه و مشاهده، از جمله ابزارهای گردآوری اطلاعات میدانی است.

۱۱- پردازش اطلاعات چیست؟

یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می شود.

۱۲- نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات چگونه توسط پژوهشگر انجام می شود؟

در مرحله آخر، پژوهشگر با تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می یابد. او ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه های خود می پردازد.

۱۳- در صورتی که فرضیه یک پژوهشگر رد شود چرا نباید دلسردشود؟

زیرا این پژوهش به کسانی که با این سؤال مواجه شده اند پاسخ می دهد و از طرح دوباره آن جلوگیری می کند.

درس سوم

۱- تعریف موقعیت جغرافیایی را بنویسید.

محل قرار گرفتن هر پدیده در سطح کره زمین، موقعیت جغرافیایی آن پدیده است.

۲- موقعیت ریاضی یا مطلق را تعریف کنید.

محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن محل است.

۳- موقعیت نسبی را تعریف کنید.

محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است.

۴- منظور از موقعیت نسبی هر کشور چیست؟

محل قرارگیری آن، نسبت به سایر کشورها، دریاها، تنگه ها، کانال ها، منابع اقتصادی و...

۵- موقعیت ریاضی یا مطلق ایران را بنویسید.

ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۹ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی قرار گرفته و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است.

۶- چرا موقعیت نسبی ایران بسیار ممتاز است؟

زیرا در مجاورت خلیج فارس و تنگه هرمز قرار گرفته و این منطقه به دلایل زیر اهمیت خاصی دارد.

۷- اهمیت منطقه خلیج فارس و تنگه هرمز را بنویسید.

- ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره افریقا، اروپا و آسیا که در گذشته اهمیت داشته و اکنون نیز به عنوان حلقه ای از زنجیره حمل و نقل کالا و نفت، اهمیت خود را حفظ کرده است.

-بزرگترین منبع انرژی جهان، ذخایر با ارزشی دارد، زیرا حدود ۶۶ درصد ذخایر نفت جهان و ۲۸ درصد ذخایر گاز طبیعی را در خود جای داده است.

-درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام، منطقه خلیج فارس را به صورت یکی از کانون های ثروتمند جهان در آورده است و این بازار بزرگ مصرف، آن را به کانون توجه صادر کنندگان کالاهای صنعتی و غیرصنعتی تبدیل کرده است.

-این منطقه، ارزش فرهنگی و سیاسی دارد زیرا خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام قرار دارد.

۸-تعریف مرز سیاسی را بنویسید.

مرز مهمترین عامل تشخیص و جدایی هر کشور از کشور همسایه است و نشان می دهد سرزمین یک کشور تا کجا امتداد دارد.

۹-طول مرزهای سیاسی و تعداد همسایگان ایران را بنویسید.

ایران کشور وسیعی است که حدود ۸۷۳۱ کیلومتر، مرز مشترک سیاسی با همسایگانش دارد و جزء کشورهای پرهمسایه است و با ۱۵ کشور همسایه است. ایران با ۷ کشور مرز خشکی دارد.

۱۰-انواع مرزهای سیاسی را نام ببرید.

مرزهای خشکی-مرزهای هوایی-مرزهای هوایی

۱۱-اهمیت مرزهای هوایی و راه های هوایی را بنویسید.

یکی دیگر از مرزهایی که امکان دسترسی به سایر کشورهای جهان را امکان پذیر می سازد، راه های هوایی است که از طریق آن، ارتباط با سایر نقاط جهان فراهم می شود.

۱۲-اهمیت مرزهای دریایی و راه های آبی را بنویسید.

تعدادی از کشورها به علت مجاورت با دریا و دریاچه ها، امکان دسترسی به خطوط دریایی هم دارند. کشور ما از جمله کشورهایی است که از طریق راه های آبی با کشورهای جهان در ارتباط است. راه های آبی، امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می کند.

دسترسی به آب های آزاد برای هر کشوری، علاوه بر امکان ارتباط با سایر نقاط جهان، دستیابی به منابع غذایی و منابع معدنی و سوخت های فسیلی را نیز فراهم می کند.

۱۳- تنگه هرمز کدام آب ها را به هم متصل می کند؟

تنگه هرمز، آبراهه هلالی شکلی است که آب های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می کند.

۱۴- اهمیت تنگه هرمز را بنویسید.

این تنگه به سبب اینکه دروازه خروجی نفت خلیج فارس است، مهم ترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاههای تجاری مهم جهان است.

درس چهارم

۱- اهمیت مطالعه ناهمواری ها را بنویسید.

شناسایی و مطالعه ناهمواری های کنونی کشور و سرگذشت تغییرات آنها میتوانیم برای آینده، برنامه ریزی دقیق تری داشته باشیم.

۲- پراکندگی جغرافیایی نواحی کوهستانی کشور چگونه است؟

بخش زیادی از سرزمین ما را نواحی مرتفع و کوهستانی تشکیل می دهد. اگرچه ارتفاع کوه ها در بعضی جاها کم تر و در برخی مناطق بیشتر است؛ به نظر می رسد کوه ها، نواحی شمالی، شمال غربی، غربی، شرق و نواحی پراکنده ای از مرکز کشور را دربر گرفته است.

۳- تاثیر ناهمواری های کشور بر زندگی مردم را بنویسید.

این ناهمواری ها گاه در طول تاریخ، مانع ورود مهاجمان به سرزمین ما شده، و علاوه بر آن در تشکیل اجتماعات انسانی و نوع زندگی مردم بسیار تأثیر گذار بوده است.

۴- اهمیت دشت ها را بنویسید.

در حد فاصل مناطق کوهستانی و گاه در درون کوهستان ها، دشت ها واقع شده است. دشت ها محل های مناسبی برای فعالیت های کشاورزی و دیگر فعالیت های اقتصادی است. برخی از این دشت ها مرتفع و برخی پست و کم ارتفاع است. وجود آب در دشت ها از عوامل مهم فعالیت های زندگی آنجا است.

۵- اهمیت جلگه ها را بنویسید.

در جلگه ها، رودهایی که از کوه ها سرآزیر می شوند به سوی دریاها و دریاچه ها جریان می یابند و منابع آب قابل توجهی ایجاد می کنند که شهرها و روستاها در کناره های آنها مستقر می شود. در جلگه های سواحل دریای خزر، صدها رود بزرگ و کوچک از دامنه های شمالی البرز و دامنه های شرقی کوههای تالش به دریای خزر جریان می یابد و در جلگه های خلیج فارس و دریای عمان

نیز رودهای فصلی یا دائمی، آب را به سوی این دریاها هدایت میکند. سکونت گاه های بسیاری بر این جلگه ها و کناره رودها، استقرار یافته است.

۶- شکل امروزی ناهمواری های ایران مربوط به کدام دوران زمین شناسی است؟

اواخر دوران سوم زمین شناسی (سنوزوئیک)

۷- در کدام دوران زمین شناسی ناهمواری های ایران شکل نهایی یافت؟

دوره کواترنز

۸- عوامل تغییر شکل ناهمواری های ایران بعد از کواترنز را بنویسید.

بعد از کواترنز ناهمواری ها تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می یابند. این عوامل (آب های روان، باد، اختلاف دما) به همراه عملکرد انسان، که با بهره برداری های گوناگون خود از محیط، سرعت تغییرات را افزایش داده است، موجب تغییر شکل ناهمواری های ایران شده است.

۹- تقسیمات ناهمواری های ایران ذت بنویسید.

- سرزمین های کوهستانی که اغلب بیش از هزارمتر از سطح دریاهای آزاد ارتفاع دارند.
- سرزمین های هموار که شامل دشت ها و جلگه های کم ارتفاع در نواحی داخلی یا سواحل دریاهای می شوند.

۱۰- مهم ترین کوه های منطقه کوهستانی آذربایجان را نام ببرید.

دو رشته کوه ارسباران (قره باغ) در شمال و رشته کوه مرزی ایران و ترکیه (مانندقله آرات) شمال و غرب این منطقه را دربر گرفته است. علاوه بر این کوه ها، دو توده کوهستانی مهم دیگر، به نامهای سهند و سبلان بر اثر فوران آتشفشانی در این منطقه وجود دارند.

۱۱- ویژگی های کوه های تالش را بنویسید.

کوهستان تالش با جهت شمالی - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره های دریای خزر جدا کرده است. شیب عمومی این کوه ها به سمت خزر بیش از منطقه آذربایجان است و آب های جاری از آنها با سرعت به دریای خزر، وارد می شود. بلندترین قله آن آق داغ نام دارد.

۱۲- ویژگی های منطقه کوهستانی البرز را بنویسید.

-کوه های البرز از تنگ منجیل شروع شده و در امتداد غربی - شرقی تا کوه های شاهکوه در نزدیکی شاهرود و دره خوش بیلاق ادامه دارند .

-دامنه های این کوه ها معمولاً به سمت شمال و یا جنوب است و در آن دره های وسیع و عمیقی هست، که رودهایی چون چالوس و هراز در آنها جریان دارد .

-بخش بزرگی از این چین خوردگی وسیع، حاصل کوه زایی(چین خوردگی) مواد رسوبی طی میلیون ها سال است.

-فعالیت های آتش فشانی در دوره کواترنر سبب شکل گیری قلّه دماوند در این رشته کوه شده است.

- مراکز جمعیتی بسیاری در امتداد کوهستان های البرز مستقر شده است و یکی از کانون های عمده فعالیت های اقتصادی کشور به شمار می رود.

۱۳- علل ناپایداری شدن منطقه کوهستانی البرز را بنویسید.

-گسترش شهرهای پررونق اقتصادی مثل تهران، کرج،

-احداث جاده های ارتباطی (شوسه و راه آهن)،

-احداث سدها و هدایت رودخانه ها و بهره برداری از آنها،

- گسترش فعالیت های کشاورزی گوناگون و بهره برداری از معادن فراوان کوههای البرز، ناهمواریهای این منطقه کوهستانی را به شکلی ناپایدار درآورده است.

۱۴- پیامدهای ناپایداری شدن منطقه کوهستانی البرز را بنویسید.

مجموع این فعالیت ها سبب شده است دامنه ها و دره ها، دشت ها و رودخانه های این منطقه کوهستانی طی چند دهه، چهره دیگری به خود بگیرد و گاه، مخاطراتی همچون ریزش و لغزش در جاده ها و دامنه ها، لرزش های خفیف و گسترده، طغیان رودها و بروز سیلاب و همانند آنها حادث شود.

۱۵- ویژگی های کوه های خراسان شمالی را بنویسید.

- این کوه ها به شکل منظم و موازی در شمال شرقی ایران قرار دارند .

- از رشته کوه های مهم کوههای شمال خراسان، می توان هزار مسجد، آلاداغ و در اطراف نیشابور، بینالود را نام برد.

۱۶- ویژگی های رشته کوه زاگرس را بنویسید.

- چین خوردگی های دیواره مانندی با دره های موازی و به طول صدها کیلومتر

- چشم انداز نواحی کوهستانی غربی کشور از کردستان با جهت شمال غربی - جنوب شرقی تا تنگه هرمز را تشکیل داده است.

۱۷- عوامل پیدایش رشته کوه زاگرس را بنویسید.

- رشته کوه زاگرس از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا به وجود آمده است.

- این چین خوردگی ها پس از تشکیل، به حالت اولیه باقی نماند و طی میلیونها سال به علت فرسایش تغییر شکل یافته است.

۱۸- گنبد نمکی را تعریف کنید .

لایه های نمک به شکل گنبدهایی بین لایه های رسوبی قرار گرفته است.

۱۹- عوامل طبیعی تغییر دهنده رشته کوه زاگرس را بنویسید.

- رودهای بسیاری از زاگرس سرچشمه میگیرد. جریان آب در این رودها به علت تغییرات اقلیمی، دچار نوساناتی شده و از حالت منظم به حالت نامنظم و طغیانی تغییر شکل داده است. ریزش های جوی شدید، کوه ها رامیفرساید و مواد آن در دسترس این رودها قرار میگیرد. به نظر میرسد طی سه دهه اخیر، طغیان در رودهای حوضه زاگرس بیش از گذشته شده و در پی آن، حمل رسوب توسط رودها به تشکیل شکل های جدیدی از ناهمواری منجر شده است.

- گرد و غبار از دیگر عواملی است که هم طبیعت و هم انسان در منطقه زاگرس در ایجاد و گسترش آنها مؤثر است. طی سی سال اخیر، وقوع توفان ها در این منطقه بیشتر شده است و انتظار می رود در استانهای زاگرسی (مثل خوزستان، لرستان و ایلام) افزایش یابد.

۲۰- عوامل انسانی تغییر دهنده رشته کوه زاگرس را بنویسید.

-بر روی رودهای حوضه زاگرس، سدهای متعدد احداث شده است. این سدها برای جلوگیری از طغیان، تولید برق آبی، تنظیم آب مورد نیاز برای آبیاری اراضی کشاورزی، استفاده های صنعتی و یا تأمین آب مورد نیاز شهرها و روستاها احداث شده است. به نظر می رسد برخی از این سدها در محل های مناسبی احداث نشده است (مثل سد گتوند که در محل گنبدهای نمکی احداث شده است). این امر باعث تغییر کیفیت آب رودها شده است .

-همچنین شهرهای متعددی در کناره رودها گسترش یافته است که باعث برهم خوردن تعادل جریان رودها بر اثر دستکاریهای انسانی (مثل دیواره بندی، مجراسازی، پل سازی، پوشاندن روی رودها و ورود فاضلابهای شهری) در نواحی شهری شده و رودها را وادار کرده است که در مناطق شهری از بستر تعیین شده تجاوز کند و طغیان یا سیلاب را به شهرها تحمیل نماید. نمونه های متعددی از این سیلاب ها در زاگرس در استانهای لرستان و ایلام طی سالهای اخیر مشاهده شده است .

-افزایش رسوبات، سبب گسترش «سیلاب دشت ها» می شود، و مجاری رودها را دچار تغییر میکند .

-احداث جاده ها، از بین بردن جنگل ها و استفاده نامناسب از اراضی کشاورزی در نواحی شهری و روستایی زاگرس همراه با گسترش شهرها و روستاها به ضرر دامنه ها، دره ها و دشت ها بوده است و از دیگر عوامل انسانی تغییر شکل ناهمواری ها در زاگرس، طی پنجاه سال اخیر به شمار می آید.

۲۱- موقعیت جغرافیایی کوه های مرکزی ایران را بنویسید.

اگر سه نقطه کوه جغتای در خراسان رضوی، گردنه آوج در استان همدان و قله کوه بزمان یا خضر زنده در سیستان و بلوچستان را به یکدیگر وصل کنید، مثلثی تشکیل میشود که سایر ناهمواری های کشور در آن قرار دارد.

۲۲- انواع ناهمواری های مناطق مرکزی ایران را بنویسید.

-بخشی به شکل رشته کوه که به آن ها کوه های مرکزی (رشته کوه مرکزی) گفته میشود.

-برخی توده های نفوذی آذرین که به آنها کوه های منفرد مرکزی می گویند.

۲۳- منطقه مکران در کجا قرار دارد؟

در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان و استان هرمزگان (سواحل دریای عمان) منطقه مکران واقع شده است

۲۴- رشته کوه بشاگرد در کجا قرار دارد؟

در منطقه مکران کنار دریای عمان

۲۵- در منطقه مکران کدام رشته کوه قرار دارد؟

بشاگرد

۲۶- کوه های مریخی در کجا قرار دارد؟

در شرق بندرچابهار کنار دریای عمان

۲۷- کوه های مریخی چگونه پدید آمده اند؟

دراثر فرسایش، شکل های زیبایی با دره ها، چاله ها و گودال های عمیق ایجاد کرده است.

۲۸- گل فشان ها در کجا قرار دارند؟

در استان های هرمزگان و بلوچستان جنوبی در فاصله این ناهمواری ها تا دریای عمان

۲۹- علت فعالیت گل فشان ها چیست؟

علت فعالیت این چشمه های جوشان، فعالیت های زمین ساختی است.

۳۰- ارزش های اقتصادی نواحی کوهستانی را بنویسید.

-ذخایر آب

- معدن و ذخایر طبیعی

-دامپروری

-تعدیل آب وهوا

-محل سرچشمه رودها

۳۱-انواع سرزمین های هموار را نام ببرید.

دشت ها وجلگه ها

۳۲-عوامل پیدایش دشت ها را بنویسید.

دشت ها به دو صورت شکل گرفته است؛ یکی اینکه عوامل فرسایشی مانند باد و باران ناهمواری را هموار کرده است و دیگر اینکه مواد حاصل از فرسایش بین کوهها، رسوب کرده و سطح همواری را به وجود آورده است.

۳۳-ارزش اقتصادی دشت ها را بنویسید.

-جاذبه های گردشگری

-استفاده از انرژی پاک، مانند انرژی خورشید و باد

-گذران اوقات فراغت به دلیل مناسب بودن برای رصد ستارگان، کویرنوردی و برگزاری مسابقات ورزشی

-معادن گچ، نمک و مصالح ساختمانی

۳۴-چرا جمعیت درجلگه ها زیاد است؟

جلگه ها به دلیل حاصلخیز بودن خاک، جمعیت زیادی را در خود جای می دهد.

۳۵-عوامل طبیعی تغییردهنده جلگه ها را بنویسید.

-حرکات دریا (جزر و مد، توفان های دریایی / سونامی، جریان های دریایی و نوسانات عمومی آب دریاها) از جمله عوامل طبیعی است که خواه ناخواه، مرتباً مناطق ساحلی و زمین شکل های آن را تغییر می دهد .

رودهای طغیانی که به دریاهای ریزد نیز نهشته ها و آبرفت های فراوانی را بر جلگه های ساحلی، تحمیل و مرتباً مکان و وسعت جلگه ها را دچار تغییر می کند.

۳۶- عوامل انسانی تغییر دهنده جلگه ها را بنویسید.

-انسان در نواحی ساحلی با اسکله سازی، بندرسازی، دیواره سازی ساحلی، احداث جاده روی جلگه های ساحلی، تغییر در پوشش گیاهی و بهره برداری وسیع از آن و گسترش شهرها و روستاها به ضرر از بین رفتن اراضی کشاورزی و جنگلی، تغییرات وسیعی در نواحی ساحلی ایران ایجاد می کند و باعث می شود که طی چند دهه، چهره زمین در این مناطق تفاوت های اساسی کند.

۳۷- ارزش اقتصادی جلگه ها را بنویسید.

جلگه ها مکان مناسبی هستند برای فعالیت های زراعی مانند کشت برنج و چای و از نظر فعالیت های گردشگری هم اهمیت دارند.

۳۸- اهمیت جلگه های شمالی و جنوبی کشور را بنویسید.

در جلگه جنوبی کشور، وجود تنگه هرمز و سواحل طولانی، امکانات حمل و نقل کالا و مسافر و صید ماهی را فراهم می آورد. در سواحل شمالی نیز حمل و نقل و صید ماهیان خاویار در جریان است. منابع و ذخایر غنی ذغال سنگ، نفت و گاز در مجاورت جلگه ها سبب جلب جمعیت شده است. چشم اندازهای زیبای طبیعی سواحل شمال و جنوب، همه ساله در فصل مناسب، پذیرای مسافران زیادی است. علاوه بر آن، جزایر جنوبی کشور از نقاط دیدنی است.

درس ۵

۱- هوا چیست؟

اصطلاح هوا به حالت آنی و زودگذر جو گفته میشود؛ مثلاً دمای شهر یاسوج در ۲۶ فروردین سال ۱۳۹۴ ساعت ۸ صبح، ۱۳ درجه سانتیگراد است.

۲- آب و هوا یا اقلیم را تعریف کنید.

آب و هوا به مجموعه عناصر جوی غالب در یک منطقه در درازمدت گفته میشود؛ مثلاً آب و هوای استان خراسان جنوبی، گرم و خشک است.

۳- سازمان هواشناسی کشور چگونه وضع هوا را در کشور پیش بینی می کند؟

سازمان هواشناسی کشور با استفاده از اطلاعات روزانه، مانند فشار، رطوبت و دما، نقشه های هواشناسی تهیه می کند و با کمک تصاویر پی در پی ماهواره های، عبور توده های هوا را پس از شکل گیری مراکز کم فشار و پرفشار، طی چند روز، پیگیری می کند.

با توجه به نوع توده هوا، سرعت و جهت آنها، کارشناسان هواشناسی می توانند وضعیت هوا و تغییرات آن را برای روزهای آینده پیش بینی کنند.

۴- نقش پیشرفت ارتباطات فناوری در پیش بینی وضع هوا را شرح دهید.

امروزه با پیشرفت ارتباطات و فناوری می توانیم از طریق سایت های مختلف اینترنتی و نرم افزارهای مختلف، که امکان نصب روی رایانه و رایانه همراه را دارند به اطلاعاتی در مورد پیش بینی وضع هوای شهرها، روستاها و دیگر مناطق مختلف جهان دست یابیم.

۵- سه عامل اصلی موثر بر آب و هوای ایران را نام ببرید.

-موقعیت جغرافیایی

-میزان ارتفاع و جهت کوهستان ها

-ورود توده های هوا به کشور

۶- کدام عوامل جغرافیایی بر تنوع آب و هوای کشور موثر است؟

-عرض جغرافیایی

-دوری و نزدیکی از دریاها

-پرفشار جنب حاره ای

۷- نقش عرض جغرافیایی بر آب و هوای کشور را توضیح دهید.

در مناطق جنوبی کشور، که در عرضهای پایین جغرافیایی قرار دارند (به خط استوا نزدیک ترند)، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است و به همین دلیل در این نواحی، مقدار تابش خورشید بیشتر و هوا گرم تر است؛ مانند استان های هرمزگان و جنوب سیستان و بلوچستان.

ولی در مناطق شمالی کشور که در عرض های بالای جغرافیایی قرار دارند و زاویه تابش خورشید مایل تر است، مقدار تابش کم تر و هوا سردتر است؛ مانند استان های آذربایجان غربی و شرقی.

۸- چرا در اطراف خط استوا هوای گرم و مرطوب وجود دارد؟

در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا، کمربند کم فشار حاره ای تشکیل می شود و دارای آب و هوای گرم و مرطوب است.

۹- چرا در اطراف مدار راس السرطان و راس الجدی آب و هوای گرم و خشک حاکم است؟

در اطراف مدار راس السرطان و راس الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره ای تشکیل میشود و دارای آب و هوای گرم و خشک است.

۱۰- مهم ترین کمربندهای خشک و بیابانی کره زمین در اثر چه عاملی به وجود آمده است؟

عامل پرفشار جنب حاره ای

۱۱- چرا در دوره گرما در کشورما میزان بارش بسیار کم است؟

عامل پرفشار جنب حاره‌های در تابستان به داخل کشور پیش روی می کند و مانع ریزش بارش در دوره گرما در کشور می شود.

۱۲- دو اثر متفاوت دوری و نزدیکی از دریاها بر آب و هوای کشور را بنویسید.

نزدیکی به دریاها و دوری از آن در آب و هوای کشور دو اثر متفاوت دارد. در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارند و موجب شرجه شدن هوا می شوند.

در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کم تر است.

۱۳- نقش میزان ارتفاع بر آب و هوای کشور را بنویسید.

با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، دمای هوا به طور میانگین حدود ۶ درجه سانتیگراد کاهش می یابد. پس در نواحی کوهستانی کشور، آب و هوا سردتر و در دشت های داخلی کشور، که ارتفاع کم تری دارند آب و هوا گرم تر است.

۱۴- جهت رشته کوه هایی البرزو زاگرس چه تاثیری بر آب و هوای کشور دارد؟

جهت رشته کوه های بلند مانند البرز و زاگرس نیز در پراکندگی جغرافیایی بارش کشور اثر دارد. این عامل موجب بارش های بیش تر در دامنه های شمالی البرز و دامنه های غربی زاگرس شده است.

۱۵- توده هوا را تعریف کنید.

توده هوا، حجم بزرگی از هوا است که ویژگی فیزیکی آن به خصوص از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی در صدها کیلومتر تقریباً همسان باشد.

۱۶- مهم ترین توده های هوا که در طول سال کشورما را تحت تاثیر قرار می دهد را نام ببرید.

توده هوای غربی، توده هوای سیبری، توده هوای سودانی، توده هوای عربستان و توده هوای مرطوب موسمی

۱۷- مهم ترین عامل ریزش بارش های جوی در کشور.....است.

توده هوای مرطوب غربی

۱۸- ویژگی های توده هوای سرد و خشک سیبری را بنویسید.

- در دوره سرما وارد ایران می شود و باعث سردی و خشکی هوا در زمستان می شود و موجب ریزش بارش در سواحل شمالی می گردد.

۱۹- ویژگی های توده هوای مرطوب غربی را بنویسید.

- رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل می کند و برف و باران به همراه دارد.

۲۰- ویژگی های توده هوای سودانی را بنویسید.

گاهی در ماه های سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می آورد و باعث بارندگی می شود.

۲۱- ویژگی های توده هوای گرم و خشک را بنویسید.

در دوره گرما هوای گرم را از عربستان به ایران می آورد و باعث افزایش شدید دما می شود.

۲۲- ویژگی های توده هوای مرطوب موسمی را بنویسید.

برخی سال ها در دوره گرما از اقیانوس هند به ایران نفوذ و موجب باران های سیلابی در جنوب شرق ایران می شود.

۲۳- جدول را کامل کنید.

نام توده هوا	جهت نفوذ به کشور	زمان ورود به کشور	منشأ	اثر آب و هوایی
	شمال غرب ایران			
			عربستان	

نام توده هوا	جهت نفوذ به کشور	زمان ورود به کشور	منشأ	اثر آب و هوایی
مرطوب غربی	شمال غرب ایران	سرما	دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس	همراه آوردن برف و باران
گرم و خشک	جنوب ایران	دوره گرما	عربستان	افزایش شدید دما

۲۴- کدام قسمت از ایران در تابستان بارش وجود دارد و چرا؟

جنوب شرق ایران به دلیل نفوذ توده هوای مرطوب موسمی تابستانی به کشور

۲۵- مهم ترین داده های هواشناسی را نام ببرید که در ایستگاه های هواشناسی سینوپتیک اندازه گیری می شود.

دما- فشار- رطوبت- بارش

۲۶- انواع آب و هوای ایران را نام ببرید.

- آب و هوای گرم و خشک

- آب و هوای کوهستانی

- آب و هوای گرم و شرجی

- آب و هوای معتدل خزری

۲۷- ویژگی های آب و هوای گرم و خشک را بنویسید.

- بارش کم و خشکی هوا

- اختلاف شدید دما

- فقر پوشش گیاهی

- تبخیر و تعرق زیاد

۲۸- ویژگی های آب و هوای کوهستانی را بنویسید.

-افزایش بارندگی و کاهش دما با افزایش ارتفاع

-میانگین دمای پایین

-بارندگی اغلب به صورت برف

۲۹- ویژگی های آب و هوای گرم و شرجی را بنویسید.

-بارندگی اندک

-رطوبت نسبی زیاد

-میانگین دمای بابای سالیانه

۳۰- ویژگی های آب و هوای معتدل خزری را بنویسید.

-بارندگی زیاد

-اعتدال دما در طول سال

-پوشش گیاهی غنی

۳۱- علت به وجود آمدن بیابانها در ایران را بنویسید.

-عامل پرفشارجنب حاره ای

-جهت رشته کوه های بلند البرز و زاگرس

-دوربودن از دریاها و منابع رطوبتی

۳۲- مهم ترین عامل خشکی آب و هوای ایران و گسترش بیابان ها چیست؟

پرفشارجنب حاره ای

۳۳- عامل پرفشارجنب حاره ای چگونه باعث گسترش بیابان ها در ایران شده است؟

مرکز پرفشار جنب حاره ای، از طریق جلوگیری از صعود هوای مرطوب، باعث کاهش باران و ایجاد بیابان ها در کشور می شود.

۳۴- عامل ایجاد بیابان لوت چیست؟

عامل پرفشار جنب حاره ای

۳۵- دو اثر متفاوت رشته های البرز و زاگرس را بنویسید.

رشته کوه های البرز و زاگرس دو اثر متفاوت دارند. از یک طرف این رشته کوه ها با جذب رطوبت، وضعیت آب و هوایی را در نیمه شمالی و غربی کشور مناسب کرده اند، و از طرفی دیگر، کوهستان های البرز و زاگرس همچون سدی در مقابل عبور توده های مرطوب به نواحی داخلی کشور قرار گرفته اند.

۳۶- عامل اصلی پیدایش بیابان دشت کویر چیست؟

جهت رشته کوه های البرز و زاگرس که مانع ورود توده های مرطوب به نواحی داخلی مانند دشت کویر می شود.

۳۷- عامل پیدایش بیابان طبس چیست؟

دور بودن از منابع رطوبتی مانند بادهای مرطوب غربی

۳۸- ویژگی های بیابان دشت کویر را بنویسید.

موقعیت آب و هوایی در نواحی مرکزی ایران به گونه ای است که یکی از بزرگ ترین کویرهای جهان را به مساحت ۶۰ هزار کیلومتر مربع به وجود آورده است. کویر، بخشی از بیابان است و به نمکزارهای پف کرده ای گفته می شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل گیری آن است. بخش بزرگی از دشت کویر، بیابان واقعی است؛ یعنی میانگین بارش سالانه آن از ۵۰ میلیمتر کمتر است.

۳۹- ویژگی های بیابان لوت را بنویسید.

لوت یکی از خشک ترین بیابان های ایران است که در عین حال، یکی از گرم ترین مناطق کره زمین نیز به شمار می آید.

لوت در جنوب شرق ایران قرار دارد. بخش زیادی از این بیابان به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره ای، کمتر از ۳۰ میلیمتر باران دارد. وسعت این بیابان حدود ۸۰ هزار کیلومترمربع است.

۴۰- آب و هوا بر کدام فعالیت های انسان اثر دارد؟

آب و هوا بر نوع کشاورزی، گردشگری، معماری، سیستم های حمل و نقل و سلامتی انسان نیز تأثیر دارد. علاوه بر آن، بر نوع لباس پوشیدن و یا انتخاب نوع مسکن ما نیز مؤثر است.

۴۱- چرا در کشور ما معماری های گوناگونی در نقاط مختلف دیده می شود؟

آب و هوا بر معماری تأثیرات زیادی دارد. در کشور ما به دلیل گوناگونی آب و هوا، معماری های گوناگونی در نقاط مختلف کشور دیده می شود.

۴۲- چرا در گذشته مردم در خانه های خود آسایش بیشتری داشتند و انرژی کمتری هم مصرف می شد؟

در گذشته، مردم در ساخت ساختمان، به اثر اقلیم بر ساختمان و محیط توجه میکردند و به همین دلیل در داخل خانه هایشان دارای آسایش بودند و انرژی کمتری هم مصرف می شد.

۴۳- برای کاهش سوانح جاده ای کدام راهکار مناسب تر است؟

برای کاهش سوانح جاده ای، توجه به اقلیم و پیش بینی وضع هوا، راهکار بسیار مناسبی است. توجه به وضع جوی منطقه در پروژه های راه سازی و طراحی سامانه های حمل و نقل بسیار مهم است. در صورت آگاهی از وضعیت آب و هوایی می توان خسارت های سوانح جادهای را کاهش داد.

۴۴- مهم ترین سوانح جاده ای کشور را نام ببرید.

برف سنگین، سقوط بهمن، وقوع سیل، یخبندان و پدید آمدن مه

۴۵- چغرافیای پزشکی را تعریف کنید.

جغرافیای پزشکی در زمینه پراکندگی تأثیرات عوامل محیطی بر سلامت انسان مطالعه می کند؛ به عنوان مثال، تشدید آلودگی هوای کلان شهرها و مناطق صنعتی کشور و یا آلودگی هوای استان

های نیمه غربی کشور به وسیله ریزگردها، سلامت جسمی و روحی عده زیادی از هم وطنان را به خطر انداخته است.

۴۶- مهم ترین مشکلات محیط زیستی ناشی از آب و هوای نام ببرید.

آلودگی هوا، بیابان زایی، خشک سالی و افزایش دما

۴۷- وارونگی دما چیست؟

وضعیتی که با افزایش ارتفاع، دمای هوا به طور ناگهانی افزایش یابد، وارونگی دما رخ می دهد. در این حالت، هوای سرد و سنگین در سطح زمین قرار می گیرد و اجازه نمی دهد آلودگی به طرف بالا حرکت کند و در نتیجه، میزان آلاینده ها در هوای شهرهای بزرگی مانند تهران بسیار زیاد می شود و مشکلات فراوانی را برای مردم ایجاد میکند. در شرایط وارونگی، حرکت صعودی و جابه جایی هوا صورت نمی گیرد.

۴۸- محدوده ریزگردها کجاست؟

ریزگردها بیشتر شامل گرد و غباری است که وارد هوا می شود. محدوده جغرافیایی بحرانی این پدیده، کشورهای ایران، عراق، ترکیه، کویت و عربستان هستند.

۴۹- علل شکل گیری ریزگردها چیست؟

عواملی چون کاهش ریزش های جوی، خشک شدن باتلاق ها و مدیریت ضعیف منابع آب در این مناطق، باعث شکل گیری این پدیده شده است.

۵۰- چه راهکارهایی برای مقابله با ریزگردها مناسب است؟

احیای تالابها و تأمین حقایق رودخانه های منطقه، اجرای طرحهای بیابان زدایی، تغییر در شیوه کشت و مدیریت صحیح آب در بخش های مختلف، روش های مناسبی است.

۵۱- برای حل مشکلات زیست محیطی کشور چه راهکاری مناسب است؟

برای حل مشکلات محیط زیست کشور، مدیران، برنامه ریزان و مسئولان باید به بعد مکانی تصمیم گیری های خود توجه جدی کنند و در حفظ منابع طبیعی و ملی کشورشان تلاش کنند.

سوالات مهم درس ۷

۱- مهم ترین منابع آب قابل دسترس را بنویسید.

در فصول سرد سال، ریزش برف و باران به صورت جریان آب رودها، منابع آب کشور را تغذیه می کند و در فصول گرم، آب های فرو رفته در زمین به صورت چشمه، چاه و قنات، آب مورد نیاز ساکنان بخش های مختلف را تأمین می نمایند.

۲- پدران ما برای تأمین آب چه اقداماتی را انجام دادند؟

پدران ما در قرن های گذشته با توجه به کم آبی و خشک بودن سرزمین ایران برای دستیابی به آب، حفر قنات را ابداع کرده اند تا در تمام سال، آب مورد نیاز را در اختیار داشته باشند.

۳- ویژگی های رودهای ایران را بنویسید.

در ایران بیشتر بارش ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار رخ میدهد، به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک تر می شویم، آب دهی رودها بیشتر می شود.

با توجه به ناهمواری ها و جهت آن ها، هر چه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کم تر می شود.

- رودهایی که از کوهستان های بلند و برف گیر تغذیه می شوند، دائمی هستند. اگر این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند مقدار آب آنها بیش تر خواهد بود.

- رودهای مناطق نسبتاً خشک بیشتر طغیانی، تصادفی و اتفاقی، و مقدار آب آنها در سال های مختلف متفاوت است.

۴- کانون آبگیر را تعریف کنید.

در مناطق کوهستانی، مکان هایی وجود دارد که آب بخش هایی از رودها را تأمین می کنند. به این مکان ها کانون های آبگیر می گویند.

۵- کانون های آبگیر در حد فاصل قرار دارند و بر خط تقسیم آب های محلی منطبق هستند.

حوضه های آبریز

۶- در چه صورتی رودهایی که از کانون های آبگیر سرچشمه می گیرند در جهات مختلف جریان یابند؟

گاهی آب کانون های آبگیر وارد چندحوضه آبریز نزدیک خود می شوند. بنابراین رودهایی که از کانون های آبگیر سرچشمه می گیرند ممکن است در جهات مختلف جریان یابند.

۷- انواع کانون های آبگیر را بنویسید.

دائمی- فصلی- اتفاقی

۸- کانون آبگیر دائمی چه ویژگی هایی دارند؟

- کانونهای آبگیری که بیش از ۵۰۰ میلیمتر بارش داشته باشند و حداقل در هشت ماه از سال، این بارشها اتفاق بیفتد، به آنها کانون های دائمی میگویند.

۹- کانون آبگیر فصلی چه ویژگی هایی دارد؟

- اگر کانون های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه های گرم سال حفظ کنند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن جزء کانون های فصلی به شمار می رود. کانون های آبگیر فصلی را روی نقشه مشخص کنید.

۱۰- کانون آبگیر موقتی چیست؟

- در کوهستان های نزدیک به مناطق گرم و خشک، که گاهی بارش های کوتاه و اتفاقی رخ می دهد، نوعی کانون آبگیر موقت شکل می گیرد که آنها را کانون های اتفاقی می نامند. کانون های آبگیر اتفاقی را روی نقشه مشخص کنید.

۱۱- حوضه آبریز را تعریف کنید.

به محدوده ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری ها، آب های جاری را به سوی پایین ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می گویند.

۱۲- انواع حوضه آبریز را نام ببرید.

داخلی-خارجی

۱۳- حوضه آبریز خارجی چیست؟

سرزمینی که رودهای آن به دریا های اطراف کشور می ریزد؛ اما در طول مسیر، مورد استفاده قرار می گیرند.

۱۴- حوضه آبریز داخلی چیست؟

یعنی رودهایی که تمام آب آنها در کشور جریان دارد و وارد دریاچه های داخلی می شود.

۱۵- مهم ترین دریا های ایران را نام ببرید.

در شمال و جنوب کشورمان دریا های مهمی قرار دارد. در شمال، دریای خزر و در جنوب، خلیج فارس و دریای عمان.

۱۶- اهمیت دریا‌های ایران چیست؟

دریاها از این نظر، که ما را به سایر نقاط جهان متصل می‌کنند، بسیار اهمیت دارند، به گونه ای که ما در جنوب کشور از طریق دریای عمان با اقیانوس هند ارتباط داریم و در شمال، دریای خزر از طریق کانال راه ولگا - دن به دریای سیاه ارتباط پیدا کرده است.

۱۷- جهت امتداد دریای خزر چیست؟

دریای خزر، پهنه آبی بزرگی است که در امتداد شمال به جنوب کشیده شده است.

۱۸- نحوه پیدایش دریای خزر را بنویسید.

این دریا از بقایای دریای عظیم تتیس است که زمانی بخش اعظم نیمکره شمالی را پوشانیده بود. از حدود ۶۰ میلیون سال پیش این دریا از بقیه آب های قدیمی جدا ماند و به شکل بزرگ ترین دریاچه جهان درآمد.

۱۹- چرا به دریاچه خزر، دریا می‌گویند؟

به دلیل وسعت زیاد، نام دریا را بر آن نهادند.

۲۰- نام های دیگر دریای خزر را بنویسید.

این دریا را به نام های مختلفی می‌نامند؛ از جمله دریای مازندران، کاسپین، قزوین، گرگان، طبرستان، هیرکانی و دریای دیلم .

در حال حاضر نام آن، دریای خزر است و در نقشه های خارجی کاسپین نامیده میشود.

۲۱- میزان طول و عرض دریای خزر و میزان ارتفاع سطح آب دریای خزر را بنویسید.

طول این دریا حدود ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۳۰۰ کیلومتر است.

مساحت آن با توجه به تغییرات سطح آب، متفاوت است.

میزان ارتفاع سطح آب دریای خزر نسبت به سطح آب های آزاد چقدر است؟

سطح آب این دریا از سطح آبهای آزاد حدود ۲۸ متر پایین تر است..

۲۲- شکل بستر دریای خزر چگونه است؟

بستر دریا از دو چاله تشکیل شده و دنباله رشته کوههای قفقاز، آن را به دو بخش تقسیم کرده است.

۲۳- کشورهای اطراف دریای خزر را نام ببرید.

- ایران در جنوب دریای خزر

- جمهوری آذربایجان در غرب دریای خزر

- روسیه در شمال دریای خزر

- ترکمنستان در شرق دریای خزر

- قزاقستان در شرق و شمال شرق دریای خزر

۲۴- رودهای مهمی که به دریای خزر می ریزند را نام ببرید.

طولانی ترین رودهایی که به این دریا می ریزند عبارت اند از

رود ولگا و اورال از شمال، سفید رود و هراز از جنوب، رود اترک و گرگان از جنوب شرق و رود کورا و ارس از سمت جنوب غرب.

۲۵- اهمیت دریای خزر را بنویسید.

از جمله دلایل اهمیت این دریا می توان به تجارت دریایی، بهره برداری از منابع نفتی، ویژگی های خاص محیط زیست، گردشگری و صید ماهی اشاره کرد. انواع ماهیان خاویاری جهان فقط در این دریا زندگی می کنند. بعضی از تالاب های حاشیه این دریا، محل توقف پرندهگان مهاجر است. در بستر این دریا منابع وسیعی از نفت و گاز ذخیره شده است.

۲۶- نحوه پیدایش خلیج فارس را بنویسید.

پیشروی آب اقیانوس هند از طریق دریای عمان و تنگه هرمز به دره های زاگرس جنوب شرقی، خلیجی هلالی شکل در جهت شرقی - غربی به وجود آورده که صدها سال است به آن «خلیج فارس» یا «دریای پارس» میگویند.

۲۷- ابعاد خلیج فارس را بنویسید.

طول آن حدود ۹۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۲۵۰ کیلومتر است.

۲۸- رودهای مهم که به خلیج فارس می ریزند را نام ببرید.

کارون، کرخه و دالکی و مند .

۲۹- پرآب ترین رود ایران کدام است؟

کارون پرآب ترین و تنها رودخانه قابل کشتیرانی ایران است.

۳۰- خور چیست؟

به خلیج های کوچک سواحل آن «خور» میگویند؛ مثل خور موسی.

۳۱- جزایر خلیج فارس را نام ببرید.

جزایر قشم ، خارک، لاوان، کیش، فرور، تنب بزرگ، تنب کوچک، ابوموسی، هنگام، لارک، هرمز.

۳۲- بزرگ ترین جزیره ایرانی در خلیج فارس کدام است؟

قشم

۳۳- اهمیت خلیج فارس را بنویسید.

از جمله دلایل اهمیت این خلیج، تجارت دریایی و وجود منابع عظیم نفت و گاز در بستر آن و انواع ماهی و میگو است. خلیج فارس از مهم ترین مراکز صید و پرورش مروارید است. تنگه هرمز، که محل اتصال این خلیج به دریای عمان است یکی از مهم ترین مکان های نظامی جهان است.

۳۴- ویژگی های دریای عمان را بنویسید.

-تنها دریای آزاد ایران، که از طریق آن می توان به آبهای همه دریاهاى جهان دسترسی داشت، دریای عمان (مکران یا مکران) است .

-دریای عمان بخشی از آبهای اقیانوس هند است که با تنگه مهم هرمز از خلیج فارس جدا می شود .

-عمق این دریا گاهی تا ۲۰۰۰ متر هم می رسد، از این نظر برای عبور کشتی های تجاری و نفتکش های غول پیکر بسیار مناسب است.

۳۵- قابلیت های منطقه دریای عمان را بنویسید.

-این منطقه دارای ویژگی ها و قابلیت های منحصر به فرد بوده از جمله جنس ساحل، عمق بسیار خوب دریا و عدم نیاز به استفاده از آبراه و کانال های دریانوردی در سواحل مکران، امکان ساخت و توسعه بدون محدودیت بنادر، به ویژه جهت پهلوگیری کشتی های اقیانوسی را فراهم ساخته است.

۳۶- تعریف آلودگی دریاها و پیامدهای آن را بنویسید.

ورود مستقیم یا غیرمستقیم هرگونه ماده یا انرژی به محیط زیست دریایی است که به کاهش تولید و همچنین کاهش رشدونمو جانداران منجر شود و تأثیرات سوء، بر سلامت و بهداشت آبزیان و انسان داشته باشد.

۳۷- آلاینده هایی که دریاهاى ایران را تهدید می کنند را نام ببرید.

-فاضلاب های شهری، صنعتی و کشاورزی

- زباله های جامد مثل پلاستیک

-آلاینده های شیمیایی شامل مواد آلی، معدنی و رادیواکتیو

- استخراج و حمل و نقل نفت

- ورود کودها و سموم شیمیایی مصرف شده در اراضی کشاورزی توسط رودها

۳۸- انواع دریاچه های ایران از نظر زمانی نام ببرید.

دائمی-فصلی

۳۹- دریاچه از نظر چگونگی تشکیل، انواع مختلفی دارد. نام ببرید.

دریاچه های قله سبلان و دماوند دریاچه آتش فشانی می گویند. دریاچه های یخچالی، تکتونیک، سدی، ساحلی و هلالی، انواع دیگر دریاچه ها هستند.

۴۰- بزرگ ترین دریاچه ایران را نام ببرید.

دریاچه ارومیه

۴۱- نام های دیگر دریاچه ارومیه را بنویسید.

چیچست و کبودان

۴۲- منابع تامین آب دریاچه ارومیه را نام ببرید.

آب این دریاچه علاوه بر چشمه های کف و حاشیه آن، از طریق رودهای متعددی تامین می شود مانند تلخه رود و زرینه رود و سیمینه رود

۴۳- کدام قسمت دریاچه ارومیه عمیق تر است؟

عمیق ترین نقطه این دریاچه در شمال غربی آن است.

۴۴- جزایر مهم دریاچه ارومیه را نام ببرید.

جزیره کبودان (قویون داغی)، اشک داغی، آرزو و اسپیر.

۴۵- علل شوری زیاد دریاچه ارومیه را بنویسید.

به علت عبور برخی از این رودها از لایه های نمکی، آب این دریاچه بسیار شور است، به حدی که هیچ موجود زنده ای نمی تواند در آب های آن زندگی کند. آرتیمیا زمانی که هنوز آب دریاچه فروکش نکرده بود در آن زندگی می کرد.

۴۶- اهمیت دریاچه ارومیه را بنویسید.

وجود جزایر متعدد در آن است که محل سکونت انواع پرندگان مهاجر است .

وهمچنین در اطراف دریاچه، املاح و رسوباتی است که برای درمان امراض پوستی مورد استفاده قرار میگیرد .

آب این دریاچه موجب معتدل شدن آب و هوای منطقه شده است.

۴۷- دلایل کاهش آب دریاچه ارومیه را بنویسید.

- گرم شدن عمومی هوا

- کاهش بارش در حوضه آبریز دریاچه

- برداشت بی حساب از چاه های اطراف دریاچه

- تغییر کشت از محصولاتی که آب کمتری نیاز داشته اند، به محصولاتی که کشت آنها به آب زیادی احتیاج دارد.

- تغییر در میزان آب ورودی به دریاچه، در مسیر رودهایی که به آن می ریخت (احداث سد های متعدد).

- وجود موانعی که چرخه آب را در دریاچه تغییر داده است.

- تغییرات زمین ساختی بستر، به شکل بالا آمدن کف دریاچه.

سوالات درس ۷

۱- آیا جمعیت در همه جای کشور ما یکسان پراکنده شده است؟

خیر

۲- کدام مناطق ایران ، پرجمعیت هستند؟

منطقه شهری تهران، مراکز استان های کشور، نیمه غربی و نیمه شمالی کشور از جمعیت بیش تری برخوردار است.

۳- آیا در ایران منطقه ای هست که خالی از جمعیت باشد؟

بله- دشت لوت و بیشتر قسمت های سواحل دریای عمان و بخش های داخلی دشت کویر و نواحی کوهستانی بسیار بلند و...

۴- جغرافی دانان در مطالعه پراکندگی جمعیت چه عواملی را مورد بررسی قرار می دهند؟

جغرافی دانان در مطالعه پراکندگی جمعیت، عوامل طبیعی و انسانی را مورد توجه قرار می دهند.

۵- پراکندگی جمعیت از نظر جغرافی دانان چه ویژگی هایی دارد؟

آنان معتقدند که نقشه پراکندگی جمعیت، پیوسته در حال تغییر است. در دهه های اخیر، نقش انسان به عنوان عامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت، نسبت به گذشته، افزایش چشمگیری داشته است.

۶- کدام عوامل انسانی در پراکندگی جمعیت نقش دارد؟

-حمل و نقل و ارتباطات

-سرمایه و فناوری

-ایجاد مراکز فاهی

-پیشینه و سابقه تاریخی

۷- نحوه اندازه گیری رشد طبیعی جمعیت را بنویسید.

برای اندازه گیری رشد طبیعی جمعیت، میزان موالید و مرگ و میر را در یک سال مشخص از هم کم، و بر تعداد کل جمعیت تقسیم، و سپس آن را به درصد بیان می کنند.

۸- فرمول رشد طبیعی جمعیت را بنویسید.

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید}}{\text{کل جمعیت همان سال}} \times 100$$

۹- اگر میزان موالید ایران در سال ۱۳۹۲ بیش از ۱،۴۰۰،۰۰۰ نفر و مرگ و میر آن ۳۴۰،۰۰۰ نفر باشد و میزان جمعیت ۷۷ میلیون نفر باشد میزان رشد طبیعی ایران، چند درصد است؟

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{1400000 - 340000}{77000000} \times 100 = 13/3 \text{ درصد}$$

۱۰- نحوه اندازه گیری رشد مطلق جمعیت را بنویسید.

موالید و مرگ و میر، رشد طبیعی جمعیت را نشان می‌دهد که اگر مهاجرت را به آن اضافه یا از آن کم کنیم، رشد مطلق جمعیت را به دست خواهیم آورد.

۱۱- فرمول رشد مطلق جمعیت را بنویسید .

$$\text{رشد مطلق جمعیت} = \frac{\text{تعداد مرگ و میر} - \text{تعداد زاد و ولد}}{\text{تعداد کل جمعیت}} \pm \text{تعداد مهاجرین} \times 100$$

۱۲- در یک کشور میزان مولید ۸۰۰۰۰۰ نفر و میزان مرگ و میر ۲۰۰۰۰۰ نفر و میزان مهاجرین به خارج از کشور ۷۰۰۰۰ نفر و میزان مهاجرین به داخل ۱۰۰۰۰ نفر بوده است. اگر تعداد کل جمعیت ۶۰ میلیون نفر باشد:

الف- میزان رشد طبیعی جمعیت کشور را اندازه گیری کنید.

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{800000 - 200000}{6000000} \times 100 \text{ درصد}$$

ب- میزان رشد مطلق جمعیت کشور را اندازه گیری کنید.

ابتدا با توجه به فرمول زیر عدد گذاری می کنیم:

$$\text{رشد مطلق جمعیت} = \frac{800000 - 200000}{6000000} \pm \frac{700000 - 100000}{6000000}$$

اختلاف بین تعداد مهاجرین به داخل و خارج ۶۰ هزار نفر است. ۶۰ هزار نفر را بر کل جمعیت که ۶۰ میلیون نفر هست تقسیم و بر عدد ۱۰۰ ضرب می کنیم و عدد ۱/۱۰۰ درصد به دست می آید.

حالا عدد ۱/۱۰۰ درصد را با عدد ۱ درصد که میزان رشد طبیعی جمعیت است جمع می کنیم و عدد ۱/۱۰۰ درصد به دست می آید که در واقع رشد مطلق جمعیت کشور است .

۱۳- مهم ترین قاعده آینده نگری در جمعیت را نام ببرید.

قاعده ۷۰

۱۴- قاعده ۷۰ چیست؟

قاعده ۷۰ زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می دهد.

۱۵- اهمیت قاعده ۷۰ را بنویسید.

اطلاع از میزان رشد جمعیت، پایه محاسبه فرمول دو برابر شدن جمعیت است. زمان به دست آمده سبب میشود تا برای آینده، پیش بینی های لازم را انجام دهند.

۱۶- فرمول قاعده ۷۰ را بنویسید.

$$\frac{70}{\text{نرخ رشد جمعیت}} = \text{مدت زمان دو برابر شدن جمعیت}$$

۱۷- میزان رشد طبیعی جمعیت ایران در سال ۱۳۹۰ حدود ۱/۳۷ بوده است. با توجه به فرمول قاعده ۷۰ جمعیت ایران هر چند سال یک بار دو برابر می شود؟

$$70 \div \frac{1}{37} = 51 \text{ سال}$$

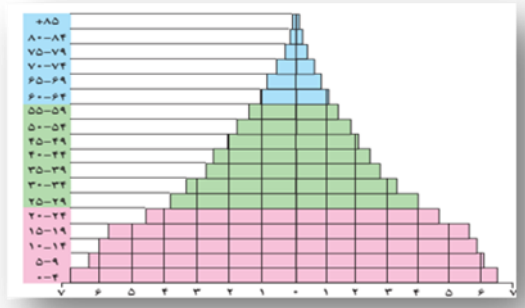
۱۸- در ساختمان سنی جمعیت کدام ویژگی های جمعیت مورد بررسی قرار می گیرد؟

ویژگی های قابل اندازه گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می دهد. مانند وضعیت سنی و جنسی جمعیت

۱۹- وضعیت تغییرات سنی و جنسی جمعیت کره زمین را با هم مقایسه کنید.

جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسی جز در زمان های خاص، تفاوت چندانی ندارد؛ اما در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می شود.

۲۰- چرا متخصصان، جمعیت کشورها را به گروه های مختلف سنی تقسیم می کنند؟

متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه ریزی هر کشور از لحاظ سنی، جمعیت را به گروه های مختلفی دسته بندی کرده اند.

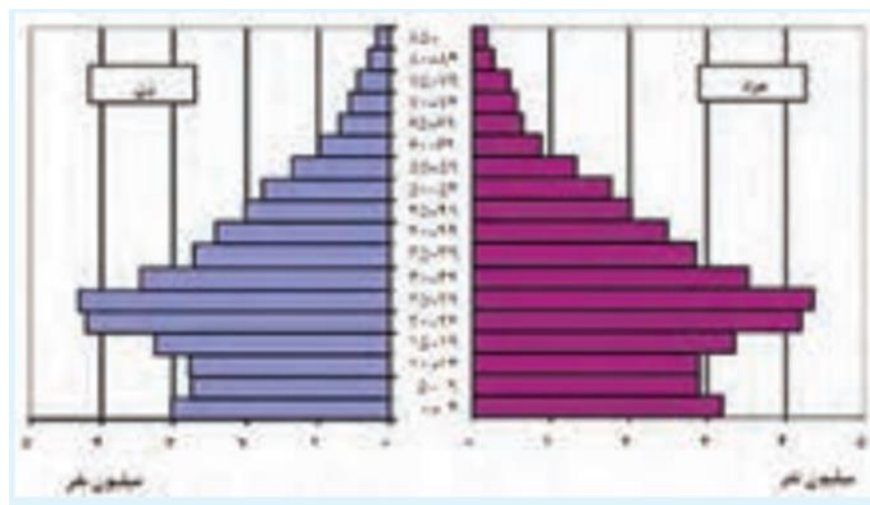
۲۱- گروه های عمده سنی جمعیت را نام ببرید.

کودکان و نوجوانان ۰ تا ۲۴ سال

بزرگسالان ۲۵ تا ۵۹ سال

سالمندان بیش از ۶۰ سال

۲۲- با توجه به شکل ویژگی های هرم سنی جمعیت ایران در سال ۱۳۹۰ را بنویسید.

-پایه هرم کوچک است به دلیل کاهش موالید در کشور در اثر اجرای سیاست های جمعیتی

-میان‌ه‌رم پهن است و نشان دهنده آن است که بیشتر جمعیت در گروه جمعیت فعال اقتصادی (میانسالان) است و جمعیت روبه پیری حرکت می‌کند.

-بالای ه‌رم باریک است و نشان دهنده پایین بودن امید به زندگی در کشور است و البته بالای ه‌رم در حال پهن شدن است که نشان می‌دهد در آینده جمعیت کهنسال در کشور افزایش جدی می‌یابد.

۲۳- اهمیت ه‌رم سنی هر کشور را بنویسید.

ه‌رم سنی هر کشور به برنامه ریزان کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت آن کشور آشنا شوند و از آن برای برنامه ریزی استفاده کنند؛ به عنوان نمونه برای تحقق برنامه های تأمین اجتماعی، بهبود وضعیت سالمندان، ارتقای سطح سلامت جامعه، تأمین شغل برای حال و آینده، ایجاد فرصت های تحصیلی، تفریحی و رفاهی برای جوانان، امنیت ملی، جلوگیری از پیری جمعیتی، از اطلاعات و آمارهای سنی و جنسی جمعیت کمک می‌گیرند.

۲۴- علل افزایش جمعیت ایران در ۸۰ سال اخیر چیست؟

در ۸۰ سال اخیر بر اثر گسترش بهداشت و واکسیناسیون، لوله کشی و بهبود آب آشامیدنی، رونق صادرات نفت و واردات مواد غذایی؛ میزان مرگ و میر کاهش یافته و این کاهش، سبب افزایش سریع جمعیت شده است.

۲۵- پیامدهای سیاست کاهش جمعیت که در کشور اجرا شد چیست؟

این کاهش در آینده می‌تواند مشکلاتی برای کشور ما ایجاد کند که از جمله می‌توان به برهم خوردن تعادل جمعیتی، کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاعی کشور و پیری جمعیت اشاره کرد.

۲۶- چرا سیاست کنترل جمعیت باید به گونه ای باشد که ه‌رم سنی کشور به سمت سالمندی حرکت نکند؟

زیرا این سیاست مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

۲۷- مهاجرت از عوامل مهم در جمعیت به شمار می رود.

تغییرات

۲۸- چرا حرکت و جابه جایی نسبت به گذشته افزایش یافته است؟

پیشرفت فناوری و وسایل حمل و نقل

۲۹- افراد در مهاجرت بین دو واحد جابه جا می شوند.

جغرافیایی

۳۰- سه نوع مهاجرت را نام ببرید.

-مهاجرت روستاییان به شهر که باعث جذب نیروی انسانی جوان از روستا به شهر میشود.

-مهاجرت های گروهی که براساس تصمیمات سیاسی انجام می شود.

- مهاجرت که افراد از یک کشور به کشور دیگر جابه جا می شوند.

۳۱- مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگ چگونه خود را در اقتصاد کشور نشان می دهد؟

این مهاجرت در اقتصاد کشور با از دست دادن نیروی کار روستا و افزایش جمعیت فعال اقتصادی شهر، خود را نشان می دهد.

۳۲- پیامدهای مهاجرت برای کشورهای مهاجر فرست و مهاجر پذیرا بنویسید.

تغییرات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و محیط زیستی را به همراه دارد.

۳۳- علت مهاجرت آریایی ها به سمت جنوب دریای خزر و ایران چیست؟

آریاییها از شمال دریای خزر به علت سرما و از دست دادن چراگاه ها، به سمت جنوب دریای خزر (ایران) مهاجرت کردند.

۳۴- علل مهاجرت روستاییان بعد از اصلاحات ارضی به شهرهای بزرگ چیست؟

به علت نداشتن زمین و مشکلات اقتصادی به شهرهای بزرگ مهاجرت کردند.

۳۵- علت مهاجرت کردها به شمال شرق ایران چیست؟

شاه عباس برای حفظ مرزهای شمالی ایران، تعدادی از قبایل کرد را، که به رزم آوری و سلحشوری، مشهور بودند به نواحی شمال شرقی کشور فرستاد.

۳۶- علت مهاجرت مردم سیستان به سرزمین گرگان چیست؟

خشک شدن منابع آب منطقه سیستان، که ناشی از بی توجهی به بند تاریخی هیرمند بود.

۳۷- علل عواملی که موجب افزایش مهاجرت به شهرآبادان شد را بنویسید.

-ایجاد منطقه آزاد تجاری اروند

-فعالیت پالایشگاه آبادان

-صادرات نفت از آبادان

۳۸- کدام عامل موجب شد که عده زیادی از مردم آبادان از این شهر مهاجرت کنند؟

وقوع جنگ تحمیلی

سوالات مهم درس ۸

۱- سابقه تقسیمات کشوری در ایران به زمان، پادشاه هخامنشی برمی گردد.

داریوش اول

۲- در زمان هخامنشیان ایران به قسمت های کوچک تر به نام تقسیم شده بود.

ساتراپ

۳- چرا ایران در زمان هخامنشیان به قسمت های کوچک تر به نام ساتراپ تقسیم شده بود؟

اداره بهتر کشور

۴- ساتراپ چیست؟

به واحدهای کوچک تر تقسیمات کشوری ایران در زمان هخامنشیان گفته می شود.

۵- در زمان ساسانیان ایران با کدام واحدهای سیاسی تقسیم شده بود؟

در زمان ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت) خوره (استان) تسوگ (شهرستان) و رُستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

۶- بعد از ورود اسلام به ایران، کشور چگونه از نظر سیاسی تقسیم بندی شده بود؟

پس از ورود اسلام به ایران، خلیفه مسلمین برای هر شهر، حاکمی تعیین کرد و تمام کارها به حاکمان سپرده شد و هر کدام از آنها بر ولایتی حکمرانی می کردند.

۷- بعد از حمله مغول به ایران، کشور چگونه از نظر سیاسی تقسیم بندی شده بود؟

بعد از حمله مغول ایران به ایالات متعددی تقسیم شد.

۸- عناصر اصلی تقسیمات کشوری در زمان صفویه، افشاریه و زندیه را نام ببرید.

ایالت، ولایت، بلوک و قصبه

۹- در زمان قاجاریه واحد اصلی تقسیمات کشوری ایران چه نام داشت؟

ایالت

۱۰- چهار ایالت ایران در زمان قاجار را نام ببرید.

۱- آذربایجان ۲- خراسان و سیستان ۳- فارس و بندر ۴- کرمان و بلوچستان

۱۱- اصطلاحات زیر را تعریف کنید:

خوره

تسوگ

رستاک

ساتراپ

در زمان ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت) خوره (استان) تسوگ (شهرستان) و رُستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

-در زمان داریوش اول، پادشاه هخامنشی برمی گردد که برای اداره بهتر، آن را به قسمت هایی به نام سا تراپ تقسیم کرده بود.

۱۱- تقسیم ایران به ایالت، ولایت، بلوک و قصبه مربوط به کدام دوره تاریخی است؟

در زمان صفویه، افشاریه و زندیه

۱۲- در سال ۱۳۱۶ هجری خورشیدی ایران به چند استان و شهرستان تقسیم شد؟

در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ده استان و ۴۹ شهرستان تقسیم شد.

۱۳- در قانون تقسیمات کشوری که در سال ۱۳۱۶ به تصویب رسید ایران چگونه تقسیم بندی شد؟

در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ده استان و ۴۹ شهرستان تقسیم شد.

در این قانون، هر استان به چند شهرستان و هر شهرستان به چند بخش و هر بخش به چند دهستان و هر دهستان به چند قصبه تقسیم شد.

۱۴- واحدهای تقسیمات سیاسی ایران در زمان حاضر نام ببرید.

استان-شهرستان-بخش-دهستان

از لحاظ نظام اداری، دهستان تابع بخش، بخش تابع شهرستان، شهرستان تابع استان و استان تابع تشکیلات مرکزی (پایتخت) خواهد بود.

۱۵- استان را تعریف کنید.

واحدی از تقسیمات کشوری است که با محدوده جغرافیایی معین، از به هم پیوستن چند شهرستان همجوار با توجه به موقعیت های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و طبیعی تشکیل می شود.

۱۶- شهرستان را تعریف کنید.

واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، واحد متناسب و همگنی را به وجود آورده است.

۱۷- بخش را تعریف کنید.

واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند دهستان همجوار، شامل چندین مزرعه، مکان، روستا و احیاناً شهر تشکیل شده که از نظر عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، واحد همگنی را به وجود آورده است.

۱۸- دهستان را تعریف کنید.

کوچک ترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می شود و از لحاظ محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن است و امکان خدمات رسانی و برنامه ریزی در سامانه و شبکه ای واحد را فراهم می سازد.

۱۹- استان، شهرستان، بخش و دهستان به ترتیب توسط چه کسانی اداره می شود؟

استاندار- فرماندار- بخشدار و دهدار

۲۰- تفاوت دهدار و دهیار چیست؟

دهدار دهستان را اداره می کند و دهیار روستا را اداره می کند.

۲۱- هر شماره در نقشه مربوط به کدام استان است؟

شماره ۱- استان اصفهان

شماره ۲- استان سیستان و بلوچستان

شماره ۳- استان خراسان رضوی

شماره ۴- استان آذربایجان شرقی

شماره ۵- استان خوزستان

۲۲- با توجه به نقشه داده شده در مدام سمت از ایران تعداد استان ها بیشتر است و چرا؟

در سمت غرب ایران به دلیل وجود جمعیت بیشتر

۲۳- نام استان های قزوین و کهگیلویه و بویراحمد را در نقشه و در جای مناسب بنویسید.

۲۴- شهر توسط..... و روستا توسط..... اداره می شود.

سوالات درس ۹

۱-تعریف سکونتگاه از دیدگاه جغرافیا را بنویسید.

سکونتگاه محلی است از مجموعه مساکن که عوامل طبیعی و انسانی در شکل گیری آن نقش دارند.

۲-دو سکونتگاه را نام ببرید.

شهر و روستا

۳-عوامل شکل گیری سکونتگاه ها را نام ببرید.

آب و خاک

۴-کدام عامل در شکل گیری سکونتگاه ها نقش بیش تری دارد؟

آب

۵-نقش آب در ایجاد سکونتگاه ها توضیح دهید.

-بسیاری از سکونتگاه‌های اولیه، در کنار رودها به وجود آمده است.

-آب در هر مکان، در تمایل انسان به کار کشاورزی و ساکن شدن به صورت دائم در مکان، عامل مهمی است.

۶-روستاها چگونه پدید آمدند؟

با ساکن شدن انسان در یک مکان، اولین سکونتگاه‌ها به نام روستا پدید آمد.

۷-سکونتگاه‌های شهری چگونه پدید آمدند؟

افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.

۸-عوامل مهم در شکل‌گیری و تغییر سکونتگاه‌ها را نام ببرید.

آب-خاک-شیب زمین

۹-کدام عوامل موجب گسترش سکونتگاه‌ها می‌شود؟

اوضاع جغرافیایی (طبیعی، انسانی) مناسب

۱۰-شهرباستانی بیشاپور در کجا قرار دارد؟

در شمال غربی کازرون

۱۱-اهمیت شهر بیشاپور در دوره ساسانیان چه بود؟

اهمیت ارتباطی مهمی در ایران داشت.

۱۲-علل از بین رفتن شهر بیشاپور چیست؟

جنگ و بیماری سبب از بین رفتن این شهر شد.

۱۳-انواع سکونتگاه‌ها را نام ببرید.

زندگی شهری-زندگی روستایی-زندگی عشایری

۱۴-قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است چیست؟

زندگی عشایری

۱۵- ویژگی های زندگی عشایر چیست؟

-در این شیوه زندگی، سکونت و یکجانشینی دائمی دیده نمی شود.

-عشایر به طور مستقیم از منابع طبیعی استفاده می کنند.

-عشایر، زندگی اجتماعی قبیله ای دارند و از ایل و طایفه تشکیل شده اند و پیوندهای خویشاوندی با هم دارند.

۱۶- مهم ترین ایلات مهم کشور را نام ببرید.

ایل سون، بختیاری، قشقایی و ترکمن از ایلات عمده کشور ایران هستند.

۱۷- چرا قرن هاست در ایران شرایط مناسبی برای فعالیت دامپروری به وجود آمده است؟

در ایران، وجود کوههای البرزو زاگرس و نیز دشت های پست و هموار مجاور آن ها

۱۸- روستا را تعریف کنید.

روستا، محلی است که فعالیت اغلب ساکنان آن به زمین وابسته است و بیشتر روستاییان به کشاورزی و دامداری اشتغال دارند.

۱۹- ویژگی های روستا را بنویسید.

-فضای باز اطراف روستاها، چشم اندازهای طبیعی زیبایی را برای روستاییان فراهم کرده است .

-روستاییان نسبت به آداب و رسوم محل زندگی خود، پایبند هستند. بسیاری از روستاییان در کاشت، داشت و برداشت محصول، با یکدیگر همکاری میکنند.

-آب و هوای پاک، اوضاع زندگی بهتر و سالم تر را برای روستاییان فراهم آورده است.

-معمولاً در روستاها، عرضه خدماتی نظیر بیمارستان، فروشگاه و حمل و نقل عمومی، کمتر و محدودتر است.

-شغل اصلی روستاییان کشاورزی و دامداری است.

۲۰- ملاک تبدیل هر سکونتگاه روستایی به شهری در ایران چیست؟

-جمعیت ۱۰هزارنفر

-داشتن شهرداری

۲۱-ویژگی های سکونتگاه شهری را بنویسید.

-جمعیت زیاد

-بیشتر مردم سکونتگاه شهری، در بخش خدمات و صنعت شاغل هستند.

- در شهرها تفاوت بسیاری در ارزش ها، آداب و رسوم و شیوه زندگی مردم وجود دارد.

۲۲-جمعیت زیاد شهرها چه تاثیری در شهرها داشته است؟

جمعیت زیاد سبب شده است خانه ها فشرده و محله ها پرتراکم شود.

۲۳-اجزای سکونتگاه های روستایی را نام ببرید.

خانه ها، مزارع، چراگاه ها، باغ ها، مکان های عمومی، مساجد، میدان ها و راه ها

۲۴-اجزای سکونتگاه شهری را نام ببرید.

کاشانه ها، خیابان ها، میدان ها، مکان های آموزشی و تفریحی، دانشگاهی، بازار و مراکز درمانی

۲۵-چه عواملی موجب پیدایش شکل های مختلفی از سکونتگاه ها شده است؟

چگونگی قرارگیری پدیده های طبیعی و انسانی

۲۶-انواع شکل روستاها را نام ببرید.

روستاهای متمرکز و روستاهای پراکنده

۲۷-ویژگی روستاهای پراکنده را بنویسید.

در روستای پراکنده، خانه ها با فاصله از هم قرار دارد.

۲۸-روستاهای متمرکز تحت تاثیرچه عواملی شکل گرفته اند؟

روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده های اطراف خود است؛

۲۹-انواع روستاهای متمرکز را نام ببرید.

خطی-میدانگاهی-پلکانی

۳۰-روستای طولی را تعریف کنید.

روستاهایی که در منطقه ساحلی و یا کناره یک رود قرار دارد و یا در امتداد یک جاده شکل می گیرد.

۳۱-روستاهای میدانگاهی را تعریف کنید.

روستاهایی که در اطراف چشمه ها، چاه ها و مظهر قنات ها گسترش می یابد.

۳۲-روستاهای پلکانی را تعریف کنید.

روستاهایی که در دامنه یک کوه استقرار یافته اند.

۳۳-انواع شکل سکونتگاه های شهری را نام ببرید.

شطرنجی-شعاعی-خطی-ترکیبی

۳۴-شهرها با توجه به چه عواملی شکل های مختلفی دارند؟

توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل های متفاوت دارد.

۳۵-علت پیدایش شهرها یا شکل ترکیبی را بنویسید.

زیرا اینگونه شهرها در دوره های مختلف گسترش پیدا کرده است.

۳۶-کدام عامل مهم موجب تغییر شکل سکونتگاه ها شود؟

افزایش جمعیت

۳۷-کدام عوامل موجب افزایش جمعیت شهرنشید در کشور شده است؟

-رشد سریع جمعیت و افزایش جمعیت شهرها

-تبدیل نقاط روستایی به شهر (تأسیس شهرداری،) و افزایش تعداد نقاط شهری

۳۸- چه عاملی موجب ایجاد شهرهایی با جمعیت میلیونی در کشور شده است.

رشد شتابان شهرنشینی

۳۹- کلان شهر را تعریف کنید.

در ایران به شهرهایی که جمعیت بیش از یک میلیون نفر داشته باشد، کلان شهر می گویند.

۴۰- چرا زندگی در شهرهای بزرگ کشور دشوار شده است؟

مشکلات و نارسایی هایی در شهرهای بزرگ وجود دارد. این نارساییها در زمینه های مختلف اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی، زندگی در این شهرها را دشوار کرده است.

۴۱- نقش هر سکونتگاه بر چه اساسی تعیین می شود؟

نقش هر سکونتگاه بر اساس وضع جغرافیایی آن، اعم از انسانی یا طبیعی تعیین می شود؛

۴۲- مهم ترین نقش شهرهای ایران را نام ببرید.

-نقش زیارتگاهی مانند شهرهای مقدس مشهد و قم که به دلیل وجود زیارتگاه ها مورد توجه زائران است .

-نقش دانشگاهی مانند شهرهای تهران و تبریز به دلیل اقامت دانشجویان از سراسر کشور

-نقش صنعتی مانند شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه های مهم

۴۳- نقش شهرهای اصفهان و تهران را بنویسید.

صنعتی-دانشگاهی

۴۴- دو شهر با نقش صنعتی نام ببرید.

اراک-تبریز

۴۵- دو شهر زیارتگاهی را نام ببرید.

قم-مشهد

۴۶- سه ویژگی مهم در مورد نقش شهرهای ایران را بنویسید.

- امروز اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارد و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کند.

- نقش سکونتگاه در چهره و سیمای آنها منعکس می‌شود. مثلاً سیمای سکونتگاه دانشگاهی با سکونتگاه صنعتی تفاوت دارد.

- ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد؛ مثلاً سکونتگاه صنعتی به تدریج نقش‌های اداری و سیاسی را نیز به عهده بگیرد.

۴۷- پدیده شهرگزیزی یا مهاجرت معکوس را تعریف کنید.

حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاها

۴۸- علل پدیده شهرگزیزی یا مهاجرت معکوس را بنویسید.

آلودگی هوا، گرانی مسکن و آسیب‌های اجتماعی

۴۹- نام دیگر مهاجرت معکوس را بنویسید.

شهرگزیزی

۵۰- نام دیگر پدیده شهرگزیزی را بنویسید.

مهاجرت معکوس

سوالات مهم درس دهم

۱- هدف از بهره‌گیری از توان‌های محیطی چیست؟

بهره‌گیری از توان‌های محیطی، با هدف تأمین معاش و توجه به ابعاد مکانی در برنامه‌ریزی‌ها

۲- نتیجه بهره‌گیری از توان‌های محیطی چیست؟

به عدالت اجتماعی و اقتصادی و تعادل منطقه‌ای انواع فعالیت‌ها منجر می‌شود.

۳- ساماندهی فعالیت‌های انسان در مکان، براساس توان محیطی چه نتایجی دارد؟

موجب می‌شود از صدمات ناشی از بهره‌گیری انسان از محیط بکاهد و زمینه‌های رسیدن به توسعه پایدار را فراهم سازد.

۴- توسعه پایدار چیست؟

توسعه پایدار به معنای تأمین نیازهای امروز، بدون کاستن از توانمندی‌های نسل‌های آینده است.

۵- راه حل مناسب برای رسیدن به توسعه پایدار را بنویسید.

شناخت توان های جغرافیایی و درک صحیح ظرفیت های محیطی ایران، راه حل مناسبی برای رسیدن به اهداف توسعه پایدار است.

۶- کشاورزی چیست؟

یکی از اساسی ترین نیازهای انسان، نیاز به غذا است.

به منظور برطرف کردن این نیاز، شکلی از رابطه بین انسان و محیط طبیعی ایجاد شده است که آن را «کشاورزی» می نامیم.

۷- نقش کشاورزی در اقتصاد کشور را بنویسید.

این بخش به دلیل ایفای نقش حیاتی در تأمین مواد غذایی سالم، خودکفایی، ایجاد اشتغال و بهره مندی صحیح از مواهب الهی مانند آب و خاک، در اقتصاد کشور نقش بسیار مهمی دارد.

۸- نقش روستاییان در اقتصاد کشور را بیان کنید.

کشاورزی از فعالیت های اساسی و زیربنایی در اقتصاد ایران است که در سایه تلاش روستاییان زحمت کش محصولات با کیفیت به بازار عرضه می شود.

۹- مهم ترین فعالیت های بخش کشاورزی:

زراعت، باغداری و دامداری

۱۰- چه عاملی موقعیت مناسبی برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم کرده است؟

تنوع وضعیت آب و هوایی در ایران،

۱۱- مهم ترین محصولات تولیدی کشور را نام ببرید.

انواع غلات، حبوبات، سبزیجات و محصولات جالیزی، نباتات علوفه ای و محصولات صنعتی

۱۲- مشکلات تولیدات زراعی در کشور را بنویسید.

محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب و هوایی، بی‌ثباتی در قیمت محصولات و...

۱۳- علل تنوع فراوان در تولیدات باغی در کشور را بیان کنید.

اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران

۱۴- مزیت‌های کشور ما در تولیدات باغی را بیان کنید.

در کشور ما امکان کشت انواع گوناگون میوه‌های سردسیری، نیمه‌گرمسیری و گرمسیری وجود دارد.

- این بخش از کشاورزی، از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور است که هر ساله ارزش فراوانی را وارد کشور می‌کند.

۱۵- مهم‌ترین محصولات باغی ایران را نام ببرید.

پسته، انار و خرما، ایرانی

۱۶- مزایای کشت گلخانه‌ای را بنویسید.

- کاهش مصرف آب

- تولید در همه طول سال و همه جا

- کنترل بهتر وضعیت کشت

۱۷- چرا کشور ما وضع مناسبی در پرورش انواع دام دارد؟

گسترده‌گی زیاد در عرض جغرافیایی، وجود گونه‌های متنوع دامی، تنوع اقلیمی و تنوع گونه‌های گیاهی،

۱۸- علل رشد بخش دامداری در کشور چیست؟

علاوه بر آن روند روبه‌رشد صنایع تبدیلی، وجود نیروی انسانی متخصص و ماهر و استفاده از روش‌های علمی در مجموع، باعث رشد این بخش از اقتصاد کشور ما شده است.

۱۹- اهمیت تولیدات دامی در کشور را بیان کنید.

تولید محصولات دامی باعث رونق صنایع غذایی در کشور شده است. این صنایع در اقتصاد غذایی، اشتغال، تولید ناخالص داخلی، امنیت غذایی و صادرات کشور نقش مهمی دارد.

۲۰- نقش عشایر در اقتصاد کشور:

یکی از تولیدکنندگان محصولات دامی، عشایر غیور و زحمتکش هستند، هر چند جمعیت عشایری کمتر از ۲٪ از جمعیت کشور است، آنان ۲۵٪ واحد دامی و ۲۰٪ از تولید پروتئین مربوط به دام را به خود اختصاص داده اند.

۲۱- صنعت چیست؟

صنعت شامل مجموعه فعالیت هایی است که به تغییر شکل فیزیکی یا شیمیایی مواد مختلف و تبدیل آنها به محصولات جدید منجر می شود؛ اعم از اینکه این تغییرات با دست یا ماشین در کارگاه و یا منزل انجام شود.

۲۲- اهمیت بخش صنعت را بنویسید.

-بخش صنعت، محرک اصلی رشد، موفقیت و نوآوری کشورها به شمار می رود .

-فعالیت در این بخش به ایجاد اشتغال منجر خواهد شد.

-بسیاری از مشاغل به طور مستقیم یا غیرمستقیم به صنعت وابسته است. ۴-بخش صنعت در تجارت، تحقیق، توسعه و بهره وری سهم قابل توجهی دارد.

۲۳-انواع صنایع اصلی در ایران را نام ببرید.

«صنایع دستی» و «صنایع ماشینی»

۲۴-صنایع دستی چیست؟ شرح دهید.

به آن دسته از فعالیت هایی گفته می شود که عمدتاً با استفاده از مواد اولیه بومی و به کارگیری ابزار و وسایل ساده دستی، در قسمتی از مراحل اساسی تولید و به ساخت محصولی منجر می شود که در هر واحد آن ذوق هنری و خلاقیت فکری صنعتگر به گونه ای تجلی می یابد.

۲۵- اهمیت فرش دستباف ایران در جهان چیست؟

کشور ما یکی از صادرکنندگان عمده این فرش در جهان است که به دلیل بافت و نقش و نگار خاص، از اهمیت و شهرت بین المللی برخوردار است.

۲۶- صنایع ماشینی را تعریف کنید.

صنایع نفت و گاز، پتروشیمی، فلزات اساسی، خودروسازی، ماشین سازی، صنایع شیمیایی و صنایع غذایی صنایع ماشینی می شود.

۲۷- صنایع فلزات اساسی چیست؟

صنایع مربوط به فلزات اساسی، از جمله صنایع ماشینی است که شامل صنعت فولاد، آلومینیوم، مس، سرب و روی می شود.

۲۸- بزرگ ترین بخش صنعتی کشور بعد از نفت و گاز چیست؟

صنعت پتروشیمی

۲۹- از مواد پتروشیمی در تولید چه محصولاتی کاربرد دارد؟ نام ببرید.

مواد پتروشیمی در تولید انواع لاستیک، پلاستیک، شوینده، چسب، کود،

رنگ، الیاف مصنوعی و... کاربرد دارد.

۳۰- اهمیت صنعت خودروسازی در کشور را بنویسید.

صنعت خودروسازی یکی از شاخصه های توسعه یافتگی کشور است که می تواند فرصت های شغلی بسیاری برای کشور فراهم آورد و از جمله صنایعی است که در سند چشم انداز به آن توجه خاصی شده است .

۳۱- دوشرکت خودروسازی کشور را نام ببرید.

دو شرکت بزرگ ایران خودرو و پارس خودرو (سایپا) بخش عمده ای از خودروهای کشور را تولید می کنند.

۳۲- چرا ایران یکی از قدرت های برتر معدنی جهان است؟

ایران یکی از کهن ترین تمدن های جهانی در کشف معدن است و امروزه با وجود بیش از ۷۰ نوع ماده معدنی، یکی از قدرت های برتر معدنی جهان است.

۳۳- مهم ترین معادن ایران را نام ببرید.

در کشور ما موادی مانند نفت، گاز، بوکسیت، مس، روی، سرب، سنگ آهن و... وجود دارد.

۳۴- اهمیت بخش معدن در کشور را بنویسید.

بخش معدن یکی از بخش های مهم اشتغال در کشورمان است .

۳۵- کدام استان ها دارای بیشترین شاغلان در بخش معدن می باشند؟

استان های یزد، کرمان و اصفهان بیشترین شاغلان بخش معدن کشور را دارند.

۳۶- علت عدم تعادل در پراکندگی قطب های صنعتی کشور را توضیح دهید.

عدم تعادل در پراکندگی قطب های صنعتی در سطح کشور نشان می دهد که به توان و ظرفیت های محیطی ایران به طور کامل توجه نشده است .

به طور مثال می توان به نواحی شرقی و مرکزی کشور اشاره کرد که از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند ولی به دلیل این که به صورت محدود مورد بهره برداری قرار گرفته اند با رشد صنعتی روبه رونبوده اند.

۳۷- در چه صورتی همه مناطق کشور متناسب با امکان های طبیعی و انسانی خود توسعه یابند؟

اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی ها و توان محیطی آن منطقه مورد بررسی قرار گیرد.

۳۸- تعریف خدمات را بنویسید.

به زنجیره فعالیت های مالی، مدیریتی، بهداشتی، آموزشی، انتظامی، اطلاعاتی، گردشگری، تجارت و بازرگانی که به طور غیرمستقیم در بهبود کیفیت و کمیت تولیدات کشور مؤثرند، «خدمات» گویند .

۳۹-دوبخش اصلی خدمات در کشور را نام ببرید.

این خدمات در کشور ما به وسیله بخش خصوصی و دولتی به مردم عرضه می شود.

۴۰-اهمیت گردشگری چیست؟ شرح دهید.

گردشگری در ردیف شغل های پر درآمد، پاک و کم هزینه است که برای کشور میزبان می تواند اشتغال زایی، توسعه و رونق اقتصادی، و ارتباطات جهانی سازنده ایجاد کند.

رتبه ایران در سازمان جهانی گردشگری را بنویسید.

کشور ما برای جذب گردشگران داخلی یا خارجی توانمندی های فراوانی دارد؛ به شکلی که سازمان جهانی گردشگری (UNWTO) ایران را از نظر جاذبه های طبیعی، در رتبه پنجم و از نظر جاذبه های تاریخی و فرهنگی در رتبه دهم جهانی قرار داده است.

۴۱-توانمندی های متعدد ایران برای گسترش جهانگردی را بنویسید.

-تنوع اقلیمی و وجود چشم اندازهای طبیعی در کشور

-وجود گردشگری زمین گردی در کشور (ژئوتوریسم)

-وجود مکان های زیارتی در کشور

-وجود مراکز گوناگون فرهنگی مانند موزه ها

-وجود مراکز ارزشمند دینی، مذهبی، زیارتگاهی و اماکن مقدس کشور

-وجود زمینه های گردشگری اجتماعی - فرهنگی در کشور

-وجود گردشگری علمی و طبیعت گردی در کشور (اکوتوریسم)

-وجود بیش از یک میلیون اثر باستانی و تاریخی در کشور

۴۲- علل تنوع چشم اندازهای طبیعی ایران چیست؟

-موقعیت ریاضی کشورمان و گستردگی آن در عرض جغرافیایی باعث تنوع اقلیمی و چشم اندازهای طبیعی شده است.

۴۳- چرا در کشورما امکان توسعه گردشگری زمین گردی وجود دارد؟ شرح دهید.

-پیکره بندی طبیعی این سرزمین، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه های بلند، دشت های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان های شگفت انگیز گردشگری زمین گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

۴۴- چرا کشورما از نظر گردشگری علمی و طبیعت گردی مناسب است؟

-تنوع زیستی ایران با وجود زیست بوم های بسیار گوناگون گیاهی و جانوری در کشور برای گردشگری علمی و طبیعت گردی بسیار مناسب است.

۴۵- چه عواملی زمینه های گردشگری اجتماعی-فرهنگی در کشورما فراهم کرده است؟

-تنوع قومی و فرهنگی در کشور که به همراه خود مجموعه ای از آیین ها، لباس ها، خوراکی ها، آهنگ ها، مراسم و گویش های محلی را ایجاد کرده و زمینه های گردشگری اجتماعی - فرهنگی را فراهم آورده است.

تهیه و تنظیم:
محسن یوسفی

